

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики

25 червня 2021 року

Веде засідання голова Комітету КОСТІН А.Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...і також вмикаю трансляцію на ютуб, посилання на яку розміщу в чаті нашої сьогоднішньої відеоконференції. Хвилинку.

_____. Всім вітання!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все. Я розмістив посилання на ютуб-трансляцію в чаті комітету. Будемо починати.

Сьогодні 25.06.2021 року, десь 10 година 03 хвилини. У відповідь на мою пропозицію провести сьогодні засідання комітету в режимі відеоконференції надійшло 14 квот від народних депутатів - членів комітету, що складає більше половини від затвердженого Верховної Ради України кількісного складу нашого комітету. Отже, можемо сьогодні проводити засідання в режимі відеоконференції.

Давайте перевіримо явку членів комітету - народних депутатів.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. Присутній. Сергій Анатолійович, з днем народження!

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Анатолійович, з днем народження вітаємо вас!
Вельможний є.

Народний депутат Власенко. Немає.

Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. З днем народження! Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Калаур. Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Костін присутній.
Макаров.

МАКАРОВ О.А. Присутній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Присутній.
Народний депутат Маслов. Немає.
Народний депутат Німченко. Немає.
Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. Присутній. Сергій Анатолійович, вітаю!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш. Немає поки.

Народний депутат Пузанов. Не бачу.

Народний депутат Соболев.

СОБОЛЄВ С.В. Присутній. Вітаю іменинника!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. Є. Сергій Анатолійович, з днем народження!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. Присутній. З днем народження, веселого спілкування!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. Присутній. З днем народження!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. Присутній. Сергій, вітаю з днем народження!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюв. Немає. Рахуємо.

15 народних депутатів присутні, кворум є, можемо розпочинати.

Оголошую засідання комітету відкритим.

Вам був запропонований на сьогодні порядок денний, це два питання. Якщо нема заперечень, я пропоную з урахуванням обмеження часу, щодо якого є у багатьох народних депутатів, які сьогодні на округах працюють, є пропозиція проголосувати одразу за основу і в цілому. У нас тільки два питання на сьогодні. Нема заперечень?

Тоді ставлю на голосування затвердити порядок денний (це законопроекти 5660 і 3504) за основу і в цілому, і "Різне".

Прошу голосувати.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дирдін – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.
Народний депутат Макаров. Олег Анатолійович.
Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров – за. Новіков – за.
Народний депутат Соболев.

СОБОЛЕВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук. Микола Олексійович.
Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас тоді: 13 - за, проти – 0, утримались – 0.
Рішення прийнято.

Переходимо до першого питання порядку денного: проект Закону про примусове виконання рішень (реєстраційний номер 5660). Ви всі пам'ятаєте, він напрацьовувався робочою групою, яка була створена в нашому комітеті, очолював заступник голови комітету Валерій Іванович Божик.

Я пропоную (це попередній розгляд) коротко надати слово. Багато народних депутатів приймали участь в роботі робочої групи, і це все проходило відкрито. Валерій Іванович, вам коротко слово для презентації цього законопроекту. І потім пропоную передати слово голові підкомітету. Будь ласка.

БОЖИК В.І. Дякую, Андрій Євгенович.

Колеги, сьогодні у нас дійсно попередній розгляд законопроекту 5660, і результатом цього розгляду має стати вирішення питання щодо включення його до порядку денного сесії. Як один з авторів та голова робочої групи, я вважаю і хотів би звернути увагу комітету на наступне.

Проект цього Закону про примусове виконання рішень напрацьовувався робочою групою, і нами майже рік велася робота над переглядом основних положень з метою удосконалення питання організації діяльності органів і осіб, які здійснюють виконання судових рішень і рішень інших органів, удосконалення самого процесу виконання рішень.

Крім того, наскільки ви пам'ятаєте, нашим комітетом було проведено комітетські слухання щодо виконання рішень в Україні, і, звичайно, все це вищеперераховане стало базою для запропонованого вам до розгляду проекту.

Я коротко відзначу, що законопроектом визначаються загальні засади і

порядок здійснення примусового виконання рішень, а також правовий статус, завдання, основи організації діяльності суб'єктів примусового виконання рішень.

Новації, що передбачені проектом, можна поділити коротко за наступними напрямками. Перше – це розширення повноважень приватних виконавців, полегшення доступу їх до професії, розширення повноважень помічника приватного виконавця, цифровізація процесу примусового виконання рішень, визначення особливостей виконання окремих категорій рішень, нові підходи до звернення стягнення на майно боржника, визначення особливостей звернення стягнення на окремі види майна.

Я зазначу, що дискусії були, але в цьому проекті врахована переважна більшість тих напрацювань і тих пропозицій зі всіх сторін, а долучалися і Міністерство юстиції, Асоціація приватних виконавців, міжнародні партнери. Але залишилося кілька дискусійних питань, які ми маємо змогу провести обговорення і між першим і другим читанням їх вирішити.

Зазначу, що законопроект досить об'ємний, системний, і відповідно потребує виваженої позиції, ґрунтовного обговорення.

Щодо сьогоднішнього проекту рішення комітету, звичайно, я не бачу підстав для невключення цього законопроекту до порядку денного. Тому, колеги, я прошу підтримати висновок комітету і проголосувати за включення до порядку денного.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерій Іванович.

Шановні колеги, Фріс Ігор Павлович, будь ласка, пропозиція підкомітету.

ФРІС І.П. Дякую, Андрій Євгенович.

Вчора членам підкомітету було розіслано для ознайомлення висновок

Комітету Верховної Ради України з питань правової політики. Одностайно майже всі присутні, які були задіяні в розгляді цього питання, погодились з тим, що вказаний законопроект підлягає включенню в порядок денний Верховної Ради.

Враховуючи це, хотілось би тільки зауважити, що це певні наші зобов'язання, які ми взяли в меморандумі перед Європейським Союзом. І передній маленький законопроект, в принципі, буде поглинутий цим великим законопроектом, який дасть змогу врегулювати ті всі спірні питання, які у нас на попередніх комітетах викликав попередній законопроект, пов'язаний з внесенням змін у Закон "Про виконавче провадження".

Я резолютивну частину оголошу тільки: що, обговоривши законопроект відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань правової політики вирішив рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного п'ятої сесії Верховної Ради дев'ятого скликання проект Закону про примусове виконання рішень (реєстраційний номер 5660, 14 червня 21-го року), поданий народними депутатами України Божиком, Костіним, Тарасенком та іншими народними депутатами України.

Дякую, Андрій Євгенович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігор Павлович. Є пропозиція вже обговорювати по суті, коли ми будемо розглядати в першому читанні.

Тому, шановні колеги, з врахуванням економії часу ставлю на голосування відповідну пропозицію підкомітету, який щойно озвучив Ігор Павлович Фріс.

Хочу тільки перед цим порядкувати всім, хто дійсно активно і плідно співпрацював: і народним депутатам, представникам Міністерства юстиції, представникам Асоціації приватних виконавців, особливо нашим міжнародним партнерам із проекту "Право-Justice". Всім членам нашого комітету, які працювали над цим законопроектом, хотів би ще раз

подякувати.

І переходимо до голосування. Перед цим хочу зазначити для стенограми: до нас доєднався народний депутат Німченко.

Пропоную підтримати відповідний проект висновку підкомітету.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Костін – за.
Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Німченко.
Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соболев.

СОБОЛЕВ С.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Стефанчук.

СТЕФАНЧУК М.О. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рахуємо. 15 народних депутатів проголосували – за. Проти – 0. Утримались – 0. Рішення прийнято. Дякую.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це друге читання законопроекту 3504, законопроект про медіацію. Це дуже важливий, первинний так званий нормативний акт. Тобто ми маємо унікальний шанс все ж таки впровадити медіацію вже на законодавчому рівні.

І я, перед тим як передам слово голові підкомітету Роману Бабію, хотів би зазначити, що законопроект до другого читання дуже плідно і активно був доопрацьований. в тому числі за участі організацій медіаторів, за участі Міністерства юстиції, за участі депутатів членів нашого комітету, за участі деяких авторів поправок. В нас дуже об'ємний висновок, тому що дискусії призвели до того, що багато поправок запропоновані комітетські. Вони всі викладені в проекті висновку комітету. Між тим, ми на сьогодні запросили авторів правок. Є автори правок і серед членів нашого комітету, є автори правок і інші народні депутати. Як я вже зазначив, всіх ми запросили на сьогодні.

Я передаю слово пану Роману Бабію. У мене буде пропозиція, я вже її висловлював і з багатьма із вас спілкувався перед цим комітетом, є пропозиція ухвалити цю таблицю з поправками, тому що вона становить за своїм змістом цільну систему і дозволить нам вже в залі підтримати цей законопроект і ухвалити його в другому читанні. Я маю надію, що законопроект буде підтриманий більшістю депутатських фракцій.

Роман Вячеславович, будь ласка, вам слово.

БАБІЙ Р.В. Дякую, Андрій Євгенович.

Доброго дня, колеги. Власне, такий вступ в тематику Андрій Євгенович зробив, я не буду повторюватися, цілком його поділяю.

Колеги, майже рік назад ми прийняли в першому... Ми - я маю на увазі Верховна Рада України прийняла в першому читанні проект Закону про медіацію. Ще 15 вересня 2020 року відбулося розширене засідання підкомітету. Було залучено до участі, крім авторів правок - народних депутатів, також близько 20 різних організацій, експертів, які займаються цією тематикою. Це, окрім, власне, тих організацій, які займаються тематикою медіації, розвитком медіації і просуванням. Це також були експерти USAID, Право-Justice, Вищої ради правосуддя, Нотаріальної палати України, Мін'юсту. Всіх не буду перечисляти з метою економії часу.

Після цього досить великий період зайняло опрацювання цих всіх пропозицій, які були висловлені щодо поданих правок. І дуже ретельна робота проводилася. І, власне, через намагання зробити якомога якісніший законопроект немала кількість комітетських правок пропонується. Всі вони перелічені в проекті висновку, який запропонований членам комітету до сьогоднішнього засідання і розісланий відповідно через "Електронний комітет".

Якщо узагальнити, то було подано 562 пропозиції і правки, 91 комітетська правка пропонується. Знову ж таки зміст їх викладений у висновку і в таблиці відповідно. І 313 правок враховано частково або редакційно, 249 пропонується відхилити. Це така узагальнена статистика, для розуміння.

Тому, колеги, якщо є питання по конкретним правкам, пропозиціям, будемо дискутувати. А взагалі пропоную затвердити таблицю в такому вигляді, як запропонована вона на сьогоднішній комітет.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати, члени комітету,

автори поправок, якщо є, будь ласка.

ФРІС І.П. Андрій Євгенович, от буквально Роман Вячеславович вступав, а я зв'язувався з керівництвом Нотаріальної палати України, яка, в принципі, була одним з менторів в частині делегування певних повноважень з медіації, пов'язаних з нотаріальним провадженням і переддоговірним, скажімо, так врегулюванням спорів. Я би хотів просто почути, ті правки, які ми подали, бо мені от палата щойно озвучила, що вони далі настоюють, не знаю чому, на позиції, що нотаріуси повинні бути суб'єктами відповідної медіації, і просять відстояти як представника, колишнього представника Нотаріальної палати цю позицію на комітеті.

Я хотів би почути Романа Вячеславовича, яке підкомітет прийняв рішення, бо мені озвучили, що підкомітет нібито схвально віднісся до цих всіх правок, зв'язаних з участю нотаріусів в процесі медіації.

Дякую.

БАБІЙ Р.В. Пане Ігор, пропозиції щодо правок викладені знову ж таки в таблиці. Справа в тому, що стосовно, наскільки я пам'ятаю, ви мене поправте, якщо я не правий, пропонувалося внесення відповідних змін до... Вірніше так, в Закон "Про медіацію" пропонувалося внести ввести нотаріусів як окремого суб'єкта медіації. Знову ж таки підхід такий, що закон є рамковим, нотаріусам, звичайно, не заборонено займатися медіацією, проте от за загальним обговоренням прийняли компромісну позицію і, власне, зупинилися на тій моделі, яка запропонована зараз комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо дозволите, я ще раз прокоментую, тому що, ну, також особисто брав участь в підготовці цього законопроекту.

Законопроект передбачає внесення в тому числі змін до Закону "Про нотаріат", який дозволяє, тобто включає для нотаріусів можливість займатися

медіацією. Тому що ви знаєте, що Закон "Про нотаріат" містить виключний перелік видів діяльності, які можуть нотаріуси здійснювати, окрім...

_____. Серед суб'єктів нема нотаріусів, і адвокатів нема серед суб'єктів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В смисле - суб'єктів?

_____. Там, де визначення суб'єктів медіації, нема нотаріусів і адвокатів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів. Дайте я завершу свою фразу.

Відповідно, враховуючи те, що у нотаріусів, відповідно до закону профільного є виключний перелік діяльності, то цим законопроектом пропонується додати до Закону "Про нотаріат" можливість для нотаріусів здійснювати діяльність у сфері медіації, тобто бути медіатором. А в самому тілі законопроекту з урахуванням того, що він є рамковим і будь-яка особа, яка відповідає критеріям, може займатися медіацією, то спеціально ні нотаріуси, ні адвокати не визначені як суб'єкти медіації. Тому що для будь-якої особи, яка може проводити медіацію, вона має відповідати критеріям, які визначені законом.

Чому для адвокатів в "Прикінцевих положеннях" не зроблено того самого, як для нотаріусів? Тому що у адвокатів немає виключного переліку діяльності в профільному законі, тому не було потреби відповідно вносити зміни до Закону "Про адвокатуру та адвокатську діяльність".

А щодо того, хто може бути суб'єктами, то відповідно, і адвокати, і нотаріуси, і будь-яка інша особа, яка відповідає критеріям, які визначені законом. Тобто ми не можемо на рівні закону просто визначити, що особа, яка є адвокатом, є просто за посадою або за своїм статусом медіатором. І те

саме ми не можемо визначити для нотаріусів. Тому що це...

_____. Тобто вони в загальному порядку мають отримати свідоцтво, сертифікат відповідний щодо медіації?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Безумовно. Хто хоче, може...

ДЕМЧЕНКО С.О. В іншому випадку нотаріуси і адвокати не мають право бути медіаторами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Просто за своїм статусом не можуть, вони мають пройти відповідне навчання, і отримати цей статус, і вже проводити цю діяльність...

ДЕМЧЕНКО С.О. Але ж це суперечить діючим положенням Кримінально-процесуального кодексу, інших процесуальних кодексів, де правом на медіацію наділені відповідно адвокати, представники без сертифікатів відповідних. Ця процедура ж передбачена у вигляді відповідної посередницької участі. Чому, наприклад, в даному випадку... як воно буде одне до одного відношення мати, ці норми?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, посередництво – це більш широка можливість і вона не регулюється детально. Ми говоримо лише про один із елементів цієї діяльності – медіацію, тому що вона відрізняється, тобто вона є лише одним із елементів такого широкого поняття, як посередництво.

Те, що ви говорите, це була велика дискусія, що адвокати можуть дійсно сприяти примиренню або укладанню мирових угод у відповідних процесах. Це зрозуміло, і ця норма є, і вона так діє, але в цьому випадку

адвокат діє як адвокат. І, наприклад, адвокат може мати угоду дійсно між обома клієнтами, які представляють протилежні сторони, тобто ця можливість і так передбачена законом. Медіація – це дещо інша професія, і вона передбачає інші навички, а не вкладається, тобто вона не співпадає з тим широким терміном "посередництво", який існує для адвокатів в процесуальних кодексах.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тобто діяльність адвокатів не може бути спрямована на врегулювання конфлікту спору?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Діяльність адвокатів є широкою, вона може бути спрямована відповідно і на врегулювання спору. Але для того, щоб...

ДЕМЧЕНКО С.О. Так це ж і є медіація. Термінологія "медіація" – це врегулювання конфлікту спорів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, для того, щоб адвокат був медіатором, тобто він може бути або адвокатом, або медіатором у відповідній ситуації. Тобто він не може ...

ДЕМЧЕНКО С.О. А що, він не може бути і адвокатом, і медіатором?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одна особа може бути і адвокатом, і медіатором, але коли ця особа здійснює діяльність, це може бути або адвокатська діяльність у відповідній ситуації, або діяльність медіатора. Тобто ці дві ситуації не можна змішувати. Тобто ви зараз говорите про особу і про види діяльності. Особа може бути і адвокатом, і медіатором. Але у відповідній ситуації вона або діє як адвокат, або діє як медіатор.

_____. Якщо дозволите, я ще трошки додам. Сергій Олексійович, мається на увазі в одній справі, яку адвокат веде, він не може одночасно представляти чиюсь сторону як адвокат і бути медіатором.

ДЕМЧЕНКО С.О. Це зрозуміло.

_____. Тому що трошки суперечить принципу безсторонності медіатора і рівновіддаленості від сторін конфлікту.

ДЕМЧЕНКО С.О. Це зрозуміло, що представник сторони не може біти медіатором, я зрозумів. Вона має бути не представником жодної зі сторін, але вона може бути адвокатом. І адвокат, на мою думку, має всі на сьогоднішній день відповідні професійні якості, щоб виступати медіатором. Додаткові якісь якості йому не потрібно. Це моя особиста думка, тому...

_____. Для адвокатів такий самий підхід, як для інших, абсолютно для інших сторін. Сам по собі статус адвоката, як сказав Андрій Євгенович, він не надає особі статусу медіатора. Да, дійсно, треба пройти певні навчання. І не кожен адвокат дійсно, мабуть, має, з усією повагою до колег...

ДЕМЧЕНКО С.О. Ми обмежуємо адвокатів і нотаріусів у можливості надання медіаційних послуг без отримання відповідних сертифікатів. Я зрозумів.

_____. Як і для всіх інших осіб, вони абсолютно в рівних умовах з усіма.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я зрозумів. Але для всіх інших осіб - воно

зрозуміло, я перепрошую, коли особа взагалі не має ніякого відношення в напрямку діяльності, то це зрозуміло. А коли це нотаріус або адвокат... Тим паче нотаріус, коли здійснює нотаріальну діяльність, на мою думку, він завжди незалежний, він ніколи не представляє інтереси ні тієї, ні іншої сторони, і він по суті виконує функції медіації, напевно, на сьогоднішній день більший відсоток з випадків. Тому я це також не розумію.

Я підтримую в даному випадку Нотаріальну палату насамперед. У мене ще будуть питання після Ігоря Фріса, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Ватрас перший. Давайте, Ігор Павлович, коротко.

ФРІС І.П. Я по цьому питанню просто, щоб ми його закрили. Щойно ще раз поспілкувався з колегами. Значить, в принципі приймається таке бачення, як ви озвучили, стосовно рамковості закону і відсилочної, скажем так, норми з можливістю в профільний Закон "Про нотаріат" вставити питання, пов'язані з тим, що нотаріуси є медіаторами відповідно до закону і не мають право виконувати різну роботу, окрім науково-викладацької, і включаємо сюди "крім роботи медіатором". Єдине питання, чи можна було би все ж таки змінити вказану норму в якій частині: визначити, що Нотаріальна палата України здійснює підготовку нотаріусів у сфері медіації, веде та оприлюднює реєстри нотаріусів, які пройшли підготовку у сфері медіації? Це правка номер 559, яка говорить про те, що ми говорили спочатку. І оцей останній абзац, якщо би можна було би внести в нього зміни, було би прекрасно. Це "Перехідні положення". Воно не є, скажімо, рамковим в тіло закону, а буде врегульовувати виключно питання, пов'язані з Законом "Про нотаріат".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз надам слово Володимиру Ватрасу. Але перед

тим, 559, вона є...

ФРІС І.П. Вона врахована частково. Да, якраз ті питання, які ми обговорили, стосовно внесення змін в Закон "Про нотаріат", де нотаріуси можуть проводити медіацію і мають право виконувати іншу роботу, окрім оплачуваної, ми додаємо сюди медіацію. І дати повноваження певні Нотаріальній палаті України внести нову статтю 16, доповнити новою статтею 16.1 стосовно медіації. І написати, що Нотаріальна палата України здійснює підготовку нотаріусів в сфері медіації, веде та оприлюднює реєстри нотаріусів, які пройшли підготовку в сфері медіації. Це другий абзац правки до статті 16 з значком 1.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мається на увазі зміни до Закону "Про нотаріат"?

ФРІС І.П. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз Володимир Ватрас, будь ласка. Я зараз ще почитаю.

ВАТРАС В.А. Шановні колеги, не можу не згадати про адвокатуру як керівник підкомітету з питань організації діяльності адвокатури. І хотів би підтримати в цій частині Сергія Демченка стосовно того, що адвокат за своєю професією апріорі є медіатором. І ніхто краще за адвоката не зможе провести цю процедуру, як, безумовно, і за нотаріуса.

Власне, у нас сьогодні, да, дійсно є проблема так звана співвідношення професій і посад. У нас сьогодні там на комітеті є законопроект, який пропонує надати там можливість депутату мати статус і приватного виконавця. І ми жваво обговорювали питання стосовно того, що можна запровадити і практику Ізраїлю і надати адвокату можливість бути і

нотаріусом одночасно, але все ж таки я хотів би поставити на обговорення питання: чи можемо ми зараз на рівні комітетської правки до суб'єктів медіації включити адвокатів і нотаріусів - і поставити крапку? Поясню, чому.

Справа в тому, що вимоги до професій, які встановлені в чинному законодавстві до нотаріуса і до адвоката, настільки жорсткі, що вони на голову вищі в плані професійної підготовки в частині вирішення спорів, ніж будь-яка особа, яка пройде там відповідні курси і навчання на медіатора. Вважаємо, що якщо адвокат і нотаріус будуть додатково сертифікуватися в статусі медіатора. Це просто, ну, скажімо так, додаткова можливість заробляти кошти відповідним організаціям в сфері медіації для того, щоб особа здобула цей статус.

Давайте, можливо дійсно (у нас в Комітеті правової політики майже дві треті адвокатів є нотаріуси) обговоримо це питання і внесемо адвокатів, і нотаріусів до суб'єктів медіації, поставимо крапку. Для чого нашим колегам потім додатково проходити якісь незрозумілі навчання, якщо вони вже є підготовленими фахівцями в цій сфері?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я почув.

Ну, по-перше, це питання вже неодноразово ми обговорювали і в рамках роботи підкомітету, і в рамках наших зустрічей. Ще раз хочу наголосити, що вимоги до медіаторів є однаковими для всіх. І я не вважаю за потрібне, при тому що я також є адвокатом за фахом і за професією, не вважаю за потрібне наразі виділяти окремі дві професії і прирівнювати одразу за посадою, так скажемо, або за статусом до медіаторів. Тому що медіація – це інша процедура. І вона дійсно передбачає рівновіддаленість від всіх сторін медіації. Цьому треба також навчатися. Я розумію, да, підтримку зараз і намагання допомогти адвокатурі, але, на мій погляд, адвокатура в цьому не нуждается. І багато адвокатів, які вже пройшли навчання і

здійснюють також діяльність як медіатори, тобто вони в такій тяж ситуації не вбачають якоїсь проблеми.

Тому давайте, колеги, цей рамочний закон все ж таки приймемо в тій редакції, яка передбачає рівність доступу до медіації для всіх, не тільки для адвокатів і нотаріусів, а для всіх тих, хто підпадає під ці критерії.

НІМЧЕНКО В.І. А судді у відставці? Пане Андрію, судді у відставці?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це супер, але пройдіть невеличке навчання, воно дуже корисне.

_____. Навіщо? Навіщо?

НІМЧЕНКО В.І. Я ж про це й веду мову. Я про що й веду мову, не просто навчання. Шановні колеги, у нас багато таких професій, я розумію адвокатів, що їх у нас на дві треті, я розумію, сопереживаю. Але ж ми повинні виходити, це вичерпний перелік суб'єктів, правосуб'єктність яких на таку діяльність? Не визначено. Значить, ми можемо вирішувати питання? Можемо. Але вони нехай пройдуть всі ті коридори підготовки, щоб отримати статус медіатора, статус. Тому що адвокат, статус адвокат, автоматом не може бути, надаватися правосуб'єктність на медіаторську діяльність, от про що йде мова. Бо тому що ми ж бачимо, що і виконавці... та, може, і адвокат може і суддею бути, виконувати обов'язки на період відпочинку судді.

ДЕМЧЕНКО С.О. Так відповідно до процесуальних кодексів суддя виконує функції медіатора. Панове, ви ж зрозумійте, що таке медіація.

Вона на сьогоднішній день передбачена процесуальними кодексами щодо участі в суді відповідно.

НІМЧЕНКО В.І. Чуєте, Сергію, я кажу за суддів у відставці. Так, судді у відставці.

ДЕМЧЕНКО С.О. А, судді у відставці... Це окремо. Василь Іванович, я просто не розумію, чому необхідно додатково вчитися нотаріусу або адвокату, щоб потрапити, щоб отримати додатково сертифікат медіатора, я перепрошую? Те, щоб ввестись у реєстр, там більш-менш, можливо, це зрозуміти, да. А знову ж таки чому, що має навчитися нотаріус додатково? Що має навчитися...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію, тому що це інша професія, це інша професія. Це так, як ми зараз...

ДЕМЧЕНКО С.О. ...це не професія.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій, це інша професія, це інша професія, інший вид діяльності. Так само можна сказати, що адвокати, які здають іспити, вони не менш досвідчені, аніж нотаріуси, і навпаки. І сказати, чому саме адвокати не можуть виконувати... нотаріусів.

НІМЧЕНКО В.І. І судді у відставці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, і судді у відставці.

Тому ми можемо тут зробити, ви знаєте, таку ситуацію, коли все це буде перепорошено. Тому це інший вид діяльності.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тоді окремо професію представника, давайте зробимо. Не будь-який адвокат може бути представником...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію, це дискусія, давайте не виходити за рамки сьогоденішнього питання порядку денного.

ДЕМЧЕНКО С.О. Медіація – це діяльність, це не професія.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це діяльність і це професія.

ДЕМЧЕНКО С.О. Це не професія – медіальність. Медіатор – це спеціально підготовлена, у вас, нейтральна, незалежна, неупереджена фізична особа. Мені хотілося б зрозуміти, хто з присутніх тут у нас є неупереджена фізична особа? Всі ми з вами упереджені, всі в нашій країні є упередженими особами.

Визначення взагалі медіатора таким чином означає, що в нас ніхто не може бути медіатором. Це один з абсурдів узагалі цього законопроекту насамперед. Я не кажу, що вже самі терміни є не визначеними, про те, що казали при першому читанні, що ми їх визначимо. Взяли окремо щось визначили, частину, щось залишили так. Я не розумію.

Це на повторне друге читання законопроект знову ж таки. Задля чого? Ми вказуємо про усну форму відповідної угоди щодо... договір про проведення медіації, що вона має відповідати законним вимогам. Які вимоги закону до усної угоди про проведення медіації? Що договір – це угода, а це правочин чи ні знову ж таки? Залишилось відкритим питання. І таких питань...

НІМЧЕНКО В.І. Сергію, скажи, будь ласка, поважний, суддя, щоб стати адвокатом, який пішов у відставку, він йде здає екзамени чи ні в адвокатурі? Здає.

ДЕМЧЕНКО С.О. Здає.

НІМЧЕНКО В.І. От вам і вся відповідь. Йде питання про професію, про функціональні особливості діяльності цих людей, правозастосування. Які тут можуть бути питання? Хіба не прав головуючий про те, що давайте хай проходить, як всі, рівний серед рівних. Ні, суддя йде і здає екзамени в колегії адвокатів, я такий-то, такий-то, 30 років пропрацював, починаєте надавати статус...

ДЕМЧЕНКО С.О. Василь Іванович, в усьому світі є прирівняння зараз професій, які споріднені щодо навчання. У всьому світі зараз адвокати мають здійснювати нотаріальну діяльність навпаки. І не потрібно додатково здавати відповідні іспити і так далі, так далі. Ви зрозумійте, якщо... *(Шум у залі)*

Якщо ми з вами вважаємо, що нотаріус додатково має отримати сертифікат, щоб бути нейтральною особою, призначитися, я, перепрошую, тоді він не може виконувати взагалі нотаріальні функції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію, він не отримує сертифікат, щоб бути нейтральною особою.

ДЕМЧЕНКО С.О. Так для чого він отримує сертифікат?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Медіатор, коли здійснює медіацію має бути нейтральним, це зрозуміло.

Ігор Фріс. І потім ...*(Не чути)*

ДЕМЧЕНКО С.О. У вас хто таких медіатор? Ви ж визначити термін "медіатора", що це нейтральна особа, ви ж визначили як ознаку обов'язкову - нейтральна особа. Не при здійсненні медіаційних функцій він має бути нейтральним.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Фріс, будь ласка.

ФРІС І.П. Дивіться, друзі, не змішуйте адвокатів і нотаріусів, я вас прошу, у нас континентальна система права, а не англосаксонська, там, де є уповноваженість функцій в одній особі. У нас чітко визначено, хто є адвокатом, хто є нотаріусом.

На моє глибоке переконання, практика більше ніж 20-річного нотаріуса, навчатися медіації потрібно, однозначно. І це має бути здійснюватися окремо від... Не кожний нотаріус готовий взяти на себе врегулювання передоговірних спорів між сторонами, однозначно треба навчатись.

Одне питання, яке я все ж таки наголошую, що професійні організації, саморегулівні організації в сфері адвокатури і нотаріату мали би мати можливість здійснювати підготовку таких осіб, рамкову підготовку таких осіб і вести відповідний реєстр серед своїх учасників своєї, скажімо так, саморегулівної організації, які стануть медіаторами.

До речі, буквально на тому тижні певна частина нотаріусів вже пройшла певне навчання по медіації в місті Києві, наприклад.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігоре, от як приклад того самого. При Національній асоціації адвокатів діє Вища школа адвокатури - це офіційний орган Національної асоціації адвокатів України, - яке здійснює якраз професійну підготовку тих адвокатів, які хочуть займатися медіацією. Тобто такий самий підхід і у Національній асоціації адвокатів України. Тому я не бачу проблеми, яку зараз, сьогодні ми отут обговорюємо щодо адвокатів і нотаріусів.

Щодо поправки, Ігоре, яку ви запропонували, я десь пізніше

прокоментую.

Роман Бабій. І я після цього надам слово Олександру Банчуку від Міністерства юстиції, які готували цей законопроект до першого читання.

БАБІЙ Р.В. Щодо поправки. От я просто, пане Ігоре, щоб ви зрозуміли. Кількамісячна робота проводилась по опрацюванню правок, в тому числі і проводились консультації з юруправлінням. І, до речі, одне із застережень, яке вони висловили - це якраз не надавати все-таки Нотаріальній палаті трохи не властиві їм функції. Нотаріальна палата може дати, як зауважив Андрій Євгенович, створити певний центр по навчанню, окремий. Але, власне, сама вона... Ну, вони, от юруправління вбачає, що це не властиві функції для Нотаріальної палати в розрізі, ну от, власне, природи її створення, яка регулює діяльність от нотаріусів як нотаріусів, власне.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Романе.

Це питання дійсно є дискусійним, тому що це зміни до Закону "Про нотаріат", який передбачає пан Ігор.

Олександр Банчук. Будь ласка.

БАНЧУК О.А. Колеги, доброго дня.

І також би хотів підтримати і звернутися до членів комітету, які зараз ставлять під сумнів положення законопроекту в частині необхідності мінімальної підготовки, тому що законопроект з самого початку в першому читанні був дуже ліберальний до цих питань щодо проходження підготовки. І ми, ну, звичайно вважаємо, що якщо є один статус, то буде неправильно певних осіб виділяти з цього статусу.

І насправді Міністерство юстиції не матиме відношення ні до підготовки, ні до відповідних організацій, ні до підготовки відповідних медіаторів. Але ми за єдині правила в цій частині.

І тому ми також переконані в тому, що для цієї підготовки, для діяльності у цій сфері потрібна спеціальна підготовка. Ви побачите, що дуже ліберальні вимоги, тобто там не буде надзвичайних, там тривалих курсів. І по аналогії, ну, схожі дещо аналогії, можливо, але, якщо ви побачите...

НІМЧЕНКО В.І. Колеги, я думаю, що міністерство введе конкурсну комісію з залученням іноземців-фахівців. А чому ні, шановні колеги? а чого ви вважаєте, що медіатор не так, як суддя буде працювати?

БАНЧУК О.А. Законопроект це не передбачає.

_____. У нас є міжнародне навчання. Чому? У нас є вітчизняне навчання, можуть бути медіатором. І міжнародне навчання, можуть бути медіатором.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми по одному будемо говорити. Зараз Олександр Банчук.

_____. В законопроекті передбачено це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Банчук, будь ласка.

БАНЧУК О.А. На розгляд внесений нещодавно законопроект з такою назвою "Про юстицію, дружню до дитини". Фактично і законопроект передбачає, що фахівці, які працюватимуть у сфері з дітьми, а в юстиції - щодо дітей, також повинні проходити спеціальну підготовку за встановленими стандартами. Тобто це правило. Тому що не кожен, там я не знаю, фахівець в певній сфері, наприклад, хоче мати справи, по аналогії, з дітьми в конфлікті з законом чи в контакті з законом, для цього потрібні

спеціальні знання. І тут, на мій погляд, аналогічна ситуація.

Тому би я, звичайно, в редакції підкомітету би пропонував все-таки погодитись і не виділяти певну групу правників, і виділяти їх з загальної когорти медіаторів майбутніх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пан Олександр.

У мене є така пропозиція. Я розумію ризикованість відповідно поправки, яку запропонував Ігор Павлович Фріс, яка частково врахована, 559-ї, з точки зору, дійсно, цієї позиції Головного юридичного управління. Давайте, для того, щоб ми пішли далі, я пропоную цю поправку врахувати повністю. Є пропозиція така: якщо ми побачимо, що Головне юридичне управління саме з цієї поправки займе дуже жорстку і обґрунтовану позицію, ну, тоді ми зможемо з вами вирішити питання, мабуть, поставити її на підтвердження, і таким чином вирішити це питання в залі.

_____. Андрій Євгенович, питання... Дивіться, її повністю ставити не треба. Там треба поставити, буквально додати один абзац. Тому що повністю в поправці, так, як написали... комітетська правка – вона краща, вона робить дуже широке коло правовідносин, яким ми врегульовуємо медіацію з боку нотаріусів.

В моїй правці, навпаки, я звузив їх. І, мені здається абсолютно, що ваша правка набагато краща. Єдине, просто додати один абзац, додати в статтю 16... У вас звук виключений.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зачитуйте абзац, який ми додаємо до...

_____. Секунда. Після статті 16 доповнити новою статтею 16.1 такого змісту. Стаття 16.1: "Нотаріальна палата України здійснює підготовку нотаріусів у сфері медіації, веде та оприлюднює реєстри

нотаріусів, які пройшли підготовку в сфері медіації (крапка)".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, зрозумілою Тобто це буде як комітетська поправка.

_____. Це буде як комітетська поправка, от в правій статті у нас є... вона врахована частково, можна так само врахувати частково просто.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, врахуємо. Є пропозиція тоді врахувати частково, просто додати цей абзац: "Нотаріальна палата України здійснює підготовку нотаріусів у сфері медіації, веде та оприлюднює реєстри нотаріусів, які пройшли підготовку у сфері медіації".

_____. Але спочатку після статті 16 доповнити новою статтею...

ГОЛОВУЮЧИЙ. А назва статті яка буде?

_____. Значить, після статті 16 доповнити новою статтею 16.1 такого змісту: "Стаття 16.1. Медіація" (крапка).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це, ви знаєте, це дещо така, ну... *(Не чути)*

СОВГИРЯ О.В. Можна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Володимирівна.

СОВГИРЯ О.В. Є пропозиція. А чи не було б виходом з цієї ситуації нам виділити ті категорії осіб, які можуть проходити підготовку в сфері

медіації за якоюсь спрощеною процедурою? Тобто...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Оля, я перепрошую. Ми знову... Це рамковий закон. Ми знову будемо якісь виділяти особливі умови. Я проти цього принципово, тому що ми з цим працювали.

СОВГИРЯ О.В. Не взагалі прибрати підготовку, а от для певних категорій осіб...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підготовка передбачена.

СОВГИРЯ О.В. За особливою програмою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ... *(Не чути)* якійсь професії. Давайте не будемо цього робити.

_____. Андрій Євгенович, можемо назвати просто "медіація", можемо назвати "медіація в нотаріаті", тобто проблем немає.

ДЕМЧЕНКО С.О. Нотаріальна медіація.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, медіація в нотаріаті. Да, давайте таким чином.

(Загальна дискусія)

_____. Враховуючи те, що ми подали рамковий Закон про нотаріат великий, цей буде буквально певний, короткий період часу з тою метою, щоб пройшов цей Закон про медіацію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Дякую.

НІМЧЕНКО В.І. Якщо нотаріус буде шлюби розривати, то що це таке?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте... Закон про нотаріат – це пізніше. Це великий законопроект.

НІМЧЕНКО В.І. Так про що ми споримо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми домовлялись з багатьма народним депутатами про те, що завершимо об 11-й.

Тому, Роман Бабій, будь ласка, як голова...

ДЕМЧЕНКО С.О. Є питання.

БАБІЙ Р.В. Колеги, ще один важливий момент. Бо коли перевіряли таблицьку перед засіданням, виявилось, що на підкомітеті обговорювали одну позицію, але технічно загубилася кома, яка дещо змінює. Мова про 248 правку, 248 правка. Вона звучить так: "Медіатор може надавати послуги медіації на оплатній чи безоплатній основі, за наймом, через суб'єкта, що забезпечує проведення медіації, через об'єднання медіаторів або індивідуально". Загубилася кома після слів "за наймом", тобто це окремі шляхи для медіації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

БАБІЙ Р.В. Але технічно просто кома зникла, але зміст норми помінявся. Тому пропонується з врахуванням цього...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримую.

БАБІЙ Р.В. ... таблицю з врахуванням цієї коми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підтримую. Будемо голосувати з цією комою.

Сергій Олексійович. І переходимо до голосування.

ДЕМЧЕНКО С.О. Дякую.

У мене до pana Олександра Банчука є питання, дуже багато питань по законопроекті насамперед, але давайте, щоб не затягувати час, я зрозумію настрій, тоді просто відповідно проголосую.

У вас є визначення "медіатора". Наскільки я зрозумів зараз pana Андрія, головного надихателя цього законопроекті, що відповідно у нього розуміння і розуміння всіх, що медіатор – це професія. І ви визначаєте як професію медіатор. Хто такий медіатор? "Спеціально підготовлена, нейтральна, незалежна, неупереджена фізична особа, яка проводить медіацію".

Пане Олександр, ви мені скажіть, я вже вам казав, що в нашій країні відсутні взагалі неупереджені, нейтральні, незалежні фізичні особи. Якщо малася на увазі, а, напевно, малася на увазі саме діяльність у конкретному випадку, що коли він здійснює діяльність, він має бути по відношенню до сторін, обладати відповідними якостями, це мені буде зрозуміло. А коли ви визначаєте як... що визначення професії, що це неупереджена, незалежна, нейтральна особа, ну, я перепрошую, ще раз, таких осіб взагалі в світі немає, не існує. Я вже не кажу про відсутність визначення відповідних термінів. Один з них намагалися визначити комітетською правкою - ну, будь ласка, але знову ж таки там є питання, а інші взагалі не визначені. Ви ж розумієте, це центральна... Я от тільки почав цей законопроект. І таких питань дуже

багато.

Будь ласка, прокоментуйте мені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олександрє, дуже коротко, будь ласка.

БАНЧУК О.А. Тут якраз відображено, що медіатором може бути тільки та особа, яка відповідає цим принципам у відповідних відносинах. Тобто не йдеться про поняття абсолютної істини. Тобто, щоб... зрозуміло.

Моя коротка відповідь, Андрій Євгенович, пану...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олександрє.

Переходимо до голосування.

ДЕМЧЕНКО С.О. Тоді у мене слідуюче питання. Я не отримав відповіді, пане Андрій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає часу.

ДЕМЧЕНКО С.О. Я незадоволений...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Було дуже багато часу для того, щоби попрацювати з цим законопроектом. Дуже...

ДЕМЧЕНКО С.О. Тест законопроекту сьогодні ви скинули нам в чат, чи вчора, я перепрошую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Олексійович, цю таблицю... *(Не чути)* кілька тижнів тому.

ДЕМЧЕНКО С.О. Ну, я отримав сьогодні, тому що ви вчора скинули її в чат.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кілька тижнів тому в чат скинув Роман Бабій як голова підкомітету. Я все розумію...

ДЕМЧЕНКО С.О. Пане Андрію, я, напевно, маю право голосу якогось. Або ви мене лишаєте відповідного права голосу, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я розумію, що у вас є певна позиція. Ви її довели, вона вже сформована. Тобто ми розуміємо... *(Не чути)*

ДЕМЧЕНКО С.О. Що значить "певна позиція"? Ми зараз обговорюємо законопроект, і ми маємо обговорити один з одним і почути думки одне одного, якісь позиції висловити щодо цього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підкомітет працював майже рік. Ну, був час для того, щоб ми все це опрацювали.

Ставлю на голосування проект висновку комітету з відповідним рішенням: рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про медіацію (реєстраційний номер 3504), поданий Кабінетом Міністрів України, прийняти в другому читанні та в цілому у редакції, запропонованій комітетом. Додаємо те, що запропонував Ігор Павлович Фріс, і додаємо ту кому, яку запропонував Роман Бабій, у відповідних поправках. Це відображено в стенограмі сьогоднішнього засідання.

А також у разі прийняття законопроекту як закону доручити комітету разом з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України здійснити редакційне та техніко-юридичне доопрацювання його тексту.

Доповідачем від комітету з цього питання під час розгляду на

пленарному засіданні Верховної Ради України визначити голову підкомітету з питань виконання рішень Європейського суду з прав людини та альтернативного розв'язання спорів Комітету Верховної Ради України з питань правової політики Бабія Романа Вячеславовича. Прошу підтримати цей висновок.

Переходимо до голосування.

Народний депутат Бабій.

БАБІЙ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Божик.

БОЖИК В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ватрас.

ВАТРАС В.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вельможний.

СТЕФАНЧУК М.А. Колеги, прошу зарахувати мій голос "за", бо дуже поганий зв'язок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це Микола Стефанчук? Да, Микола Стефанчук – за.

Народний депутат Вельможний, ще раз.

Народний депутат Демченко.

ДЕМЧЕНКО С.О. Утримався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Утримався.

Народний депутат Дирдін.

ДИРДІН М.Є. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Князевич.

Народний депутат Костін – за.

Народний депутат Макаров.

МАКАРОВ О.А. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Маслов до нас доєднувався. Для стенограми: доєднувався народний депутат Маслов. Чи є він зараз? Не бачу.

Народний депутат Німченко.

НІМЧЕНКО В.І. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Новіков.

НОВІКОВ М.М. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Павліш.

Народний депутат Пузанов.

ПУЗАНОВ О.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Соболев. Сергій Владиславович, ви з нами?

Народний депутат Совгиря.

СОВГИРЯ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За.

Стефанчук, сказав, за.

Народний депутат Торохтій.

ТОРОХТІЙ Б.Г. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Фріс. Народний депутат Фріс.

ФРІС І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Шпенюк. Немає.

13 голосів – за. Проти – 0. 1 – утримався. Рішення прийнято.

Шановні колеги, дякую всім за роботу. З урахуванням того, що народні депутати мають сьогодні роботу на округах, як ми і домовлялися, об 11-й завершуємо засідання комітету.

Всім гарних вихідних! І з наступаючим святом – Днем Конституції! У нас буде урочисте засідання Верховної Ради об 11 годині. Я думаю, що всі з вами побачимося вже в понеділок. Дякую всім за роботу.

Оголошую засідання комітету закритим.